

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.117/2023/9.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a személyesen eljáró **Felperes1** (Cím1) felperesnek – a dr. Dankó Zoltán ügyvéd (alperesi jogi képviselő címe) által képviselt **Alperes1** (Cím2) alperes ellen elmaradt munkabér, végkielégítés távolléti díj megfizetése, szabadságmegváltás és munkáltatói igazolások érvénytelenítése ügyében indult perében a Balassagyarmati Törvényszék 3.M.70.040/2022/51. számú ítélete ellen a felperes által 52. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 144.000 (száznegyvennégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Balassagyarmati Törvényszék a 2023. április 26. napján meghozott 3.M.70.040/2022/51. számú ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest 475.350

forint ügyvédi munkadíj megfizetésére az alperes javára, valamint az alperest 8.960 forint kereseti illeték megfizetésére az állam javára. A fennmaradó 191.920 forint elsőfokú eljárási illeték vonatkozásában úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

[2] A Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.114/2022/6. számú részítéletében foglaltakra figyelemmel a megismételt eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy az alperes megvalósítója volt az EFOK-1.3.8-17-201-00036 kódszámú „Ha nem tudod” című projektnek. Ennek lebonyolítására az alperes pályázati támogatásban részesült és a projekt keretében vállalta, hogy hathavi önkéntes tevékenységet vállaló fiatalok részére nyelvvizsga vagy jogosítvány megszerzéséhez nyújt segítséget. A fiatalokat képzési csoportonként tanácsadók segítették.

[3] Az alperes abban állapodott meg a felperessel, hogy amennyiben a felperes fiatalokat toboroz a projektbe, akkor tanácsadóként alkalmazza és a toborzásért is díjazásban fog részesülni. Miután a felperes saját csoportot toborzott, az alperes 2019. június 1. napjától határozatlan időre szóló munkaszerződést kötött a felperessel tanácsadói munkakörre. A munkáltatói jogkör gyakorlója tanúl és törvényes képviselő (az alperes törvényes képviselője) volt. A felperes feladatát képezte a kiválasztott fiatalok szakmai fejlődésének, pályaorientációjának segítése, aktív részvétel a program célcsoportjának toborzásában, a fiatalok részére tanácsadás nyújtása, folyamatos kapcsolattartás a fiatalokkal és projektmenedzsmenttel, beszámolási kötelezettség az elvégzett tevékenységről.

[4] Az alperes a fiatalok toborzásával összefüggő marketingtevékenységre és az ahhoz kapcsolódó tárgyi eszközök biztosítására a egyéb érdekelt1-vel (a továbbiakban: Társaság) szerződést kötött, melyet az irányító hatóság befogadott. A toborzással kapcsolatos költségeket az alperes a projekt költségvetésébe betervezte és a támogatással elszámolt az irányító hatóság felé, valamint kifizetéseket is teljesített. Az elszámolási szabályok alapján az alperesnek csak 2.000.000 forint feletti számlákhoz kellett dokumentumokat csatolni, a projektben egy darab ezt meghaladó értékű számla volt 3.810.495 forint összegben, amin roll-up, szórólap, plakát, toll, póló, mappa, jegyzetömb, papírszatyor tételek kerültek feltüntetésre. Az alperes által kiállított teljesítésigazolás a felsorolt termékek átadását igazolja egy 2019. április 12-én kelt szállítási szerződésre hivatkozással.

[5] A felperes 2019. július 8-án e-mailben a projekt szakmai vezetőjét, tanú2t arról értesítette, hogy 90 főt toborzott, emiatt kérte a toborzással kapcsolatos szerződés előkészítését. Válaszában tanú2 2019. július 15-én közölte, hogy a toborzási szerződést megkötik arra a létszámmra, amit a felperes nem tanácsadóként vállal. Ezt követően a szerződéskötést az alperes irodájában tanúl, az alperesi egyesület titkára bonyolította le. A megrendelő társaság részéről nem volt jelen senki. A Társaság ügyvezetője ekkor tanú5 volt.

[6] A toborzási szerződés értelmében az alperes és a Társaság között 2019. június 1-jén az egyesületi tagok toborzásával kapcsolatban keretszerződés jött létre, amely lehetővé

tette a Társaság részére alvállalkozó igénybevételét. Ennek keretében a felperes vállalta, hogy 2019. június 1-jétől december 31-ig ellátja az egyesületi tagok toborzásával kapcsolatosan a projektek népszerűsítését, a célcsoport megszólítását és tájékoztatását, a szakmai kapcsolattartást az alperes által kijelölt személlyel és az információk kétirányú továbbítását. A szerződés szerint a toborzás sikeresnek minősül, ha eredményeként az önkéntes szerződést kötött az alperessel, a hathónapos önkéntes tevékenységet és a képzést maradéktalanul teljesítette. A Társaság vállalta, hogy erről teljesítésigazolást ad a felperesnek, valamint az alperes által a szerződést kötött önkéntesekről havonta készített listát megküldi a felperesnek. A Társaság kötelezettséget vállalt arra, hogy önkéntesenként 15.000 forint összegű díjat a felperes által benyújtott teljesítésigazolás alapján fizeti meg, 2020. január 10. napjáig. Utalás történt arra, hogy a felperes nem jogosult vállalkozói díjra azon önkéntesek tekintetében, akik vonatkozásában külön szerződés alapján tanácsadói feladatokat lát el. A szerződés megkötésére utólag, a keltezésétől eltérően 2019. július 15. napját követően került sor. A felperes legalább 120 fiatalt toborzott.

[7] Az alperes nem fizette meg a felperes 2020. január hónapjától július hónapjáig járó tanácsadói munkabérét. A felperes 2020. május 5-én tanultól Messenger üzenetben kérte a toborzási díj felének a kifizetését, majd 2020. július 21-én, augusztus 27-én és szeptember 3-án telefonon hívta fel törvényes képviselőt, és a munkabér kifizetése iránt érdeklődött. E beszélgetéseket a felperes jogosulatlanul rögzítette. Ezen teljesítés elmaradása miatt a felperes 2020. szeptember 8-án „rendkívüli” (azonnali hatályú) felmondással megszüntette a munkaviszonyát és rendőrségi feljelentést tett.

[8] A felperes 2020. november 16-án keresettel élt az alperessel szemben a 2020. 01. hónapjától 09. hónapjáig járó munkabére, 21 nap szabadság megváltása, 75.000 forint teljesítménybér és nettó 360.000 forint megfizetése iránt. 2021. április 15-én keresetváltoztatást terjesztett elő 1.800.000 forint összegű toborzási díj megfizetésére is kiterjesztve igényét.

[9] Az elsőfokú bíróság a 3.M.70.089/2020/46. számú ítéletével 75.000 forint teljesítménybér és kamata, valamint 74.500 forint szabadságmegváltás megfizetésére kötelezte az alperest, a keresetet egyebekben elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2.Mf.31.114/2022/6. szám alatt meghozott részítéletében az elsőfokú ítéletet nem fellebbezett részében nem érintette, fellebbezett részében a toborzási díj tárgyában az elsőfokú perköltségre és illetékre vonatkozó rendelkezésekkel együtt hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, egyebekben helybenhagyta.

[10] A rendőrség 2022. november 17-én meghallgatta tanú5-t, aki úgy nyilatkozott, hogy a Társaság létrejöttében működött közre, a cég nevében nem írt alá szerződést, a felperessel kötött vállalkozási szerződést nem ismeri.

[11] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a toborzási díjra vonatkozó kereseti kérelmet megalapozatlannak találta a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 27. § (2) bekezdése, 42. §-a, valamint a polgári törvénykönyvről szóló 2013. V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:238. §-a, 6:240. § (1) bekezdése, 6:241. § (1) bekezdése, 6:242. § (1) bekezdése, 6:245. § (3) bekezdése, 6:8. § (1) bekezdése alapján.

[12] Rögzítette, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperessel állapodott meg munkaviszony alapján járó juttatásként a toborzás elvégzése ellenértékeként járó toborzási díj megfizetésében. A bírói gyakorlatra utalással (BH2008.167) és a 7001/2005. (MK 170) FMM-PM együttes irányelvvel kidolgozott szempontrendszer alapján rámutatott, hogy amennyiben a tevékenység jellege megengedi, a felek szerződéses szabadsága érvényesül a típusválasztást illetően, a jogviszony minősítése során a tartalmi elemeknek, és nem az elnevezésnek van döntő jelentősége. Úgy foglalt állást, hogy a felperes által elvégzett toborzási tevékenységre munkaszerződés és polgári jogi szerződés egyaránt köthető volt. A munkaviszonynak a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonytól való elhatárolása szempontjából elsődlegesen a jogviszony önálló vagy önállótlan jellegét vizsgálta arra figyelemmel, hogy a munkaviszonyra az alá-fölé rendeltség jellemző, amely elsősorban a munkáltató széleskörű utasítási jogában nyilvánul meg. A munkaviszony keretében a munkaköri feladatok ellátása állandó és rendszeres, a munkavállalót személyes munkavégzési és a munkaideje alatt rendelkezésre állási, a munkáltatót munkabér fizetési kötelezettség terheli, a munkaezközöket a munkáltató biztosítja.

[13] Hangsúlyozta, hogy a szerződéses akaratot elsődlegesen a nyilatkozási-elv alapján kell megítélni, és a perben nem volt vitatott, hogy a felek részéről nem hangzott el a munkaviszony létesítésére vonatkozó egyoldalú szándéknyilatkozat. A jogviszony jellegének megítéléséhez a szerződés keletkezésének körülményeit és a jogviszony tartalmi elemeit is vizsgálta. Utalt arra, hogy az alperes a Társasággal toborzási szolgáltatással létrejött vállalkozási szerződést nyújtott be annak igazolására, hogy a Társaság a felperessel vállalkozási szerződés megkötésére volt jogosult, illetve a projekt elszámolásához készített teljesítésigazolást, sms-üzeneteket és számlákat csatolt. Úgy foglalt állást, hogy a dokumentumokban kifejezetten toborzási tevékenységre nincs utalás, csak toborzással összefüggő szolgáltatások nyújtására és ez alapján nem tudta megállapítani, hogy a Társaság köthetett-e alvállalkozó szerződést a felperesi tevékenységre. Ellentmondásosnak ítélte meg a toborzási szerződés tárgyát és tartalmát, mivel a projektben toborzott személyek nem váltak egyesületi tagokká.

[14] Megállapította, hogy a felperes nem bizonyította azt az állítását, hogy a toborzási szerződés megkötésekor tanúl egyesületi titkár a munkáltató képviselőjében volt jelen. Az alperes törvényes képviselője és tanúl egybehangzóan nyilatkoztak úgy, hogy tanúl az egyesület képviselőjében nem járhatott el, kötelezettséget nem vállalhatott az alperes nevében. A felperes toborzási szerződésével kapcsolatban közvetítő szerepet vállalt, de azt nem az egyesület nevében tette. Mindezekből úgy ítélte meg, hogy önmagában az, miszerint tanúl a felperes tanácsadói munkaviszonya tekintetében munkáltatói jogokat gyakorolt, nem bizonyítja azt, hogy a toborzásra vonatkozó szerződést az alperes kívánta a felperessel megkötni. Rámutatott, hogy a felperes, tanúl és tanúl tanúk nyilatkozata eltért akörben, hogy

a felperes milyen módon került a projektbe. A felperes és tanú2 szerint erről egy rendezvényen egyeztettek, míg tanú1 állítása szerint a felperes kereste meg azzal, hogy rendelkezik egy 800 fős adatbázissal, melyet ellenérték fejében át kíván adni az egyesületnek.

[15] Rámutatott, hogy a felperes maga is ellentmondásosan nyilatkozott arról, hogy a toborzási szerződésről kivel egyeztetett és a szerződéskötés körülményei tekintetében sem találta egybehangzónak a felperes, tanú4 és tanú1 tanú nyilatkozatait. Teljes bizonyossággal azt sem tudta megállapítani, hogy a szerződés megkötésekor tanú4 is jelen volt-e, és elhangzott-e tanú1 azon kijelentése, hogy a szerződés csak formalitás, a pénzt a felperesnek fogják kifizetni.

[16] A perben rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése körében rögzítette, hogy a felperes tanú2rel 2020. július 21-én, törvényes képviselővel 2020. augusztus 27-én és szeptember 3-án folytatott telefonbeszélgetéseiről hangfelvételt készített, amihez az érintettek nem járultak hozzá. A bizonyítékot a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 269. § (1) bekezdés b) pontja alapján jogsértőnek tekintette, ugyanakkor a 269. § (4) bekezdés e) pontja és a BDT2009. 2126. III. pontja alapján figyelembe vette. Ezekből megállapította, hogy tanú2rel folytatott beszélgetés során nem esett szó a toborzásról. törvényes képviselő tudatában volt annak, hogy a felperest toborzási díj megilleti, a telefonbeszélgetésekből azonban azt a következtetést tudta levonni, hogy az elnök azért tett ígéretet a felperesnek, hogy a kifizetések jelentős késése miatt az elégedetlenséget csökkentse, konkrét kötelezettségvállalás azonban a díj megfizetésére nem hangzott el. A toborzott személyek létszámát illetően felperes által becsatolt e-mailek alapján úgy foglalt állást, hogy azok nem bizonyítják a felperes által toborozottak létszámát, bár azt az alperes nem vitatta.

[17] Nem találta bizonyítottnak az alperes közreműködését a toborzási szerződés létrejöttében, és azt a felperesi állítást sem, hogy a perbeli felek között szóbeli szerződés jött létre a toborzásra, mivel a felperes aláírta a toborzási tevékenységre vonatkozó elé tárt vállalkozói szerződést.

[18] Annak vizsgálata kapcsán, hogy a felperes a toborzási tevékenységet hogyan látta el és megállapíthatóak-e a munkaviszony fennállásának feltételei, vagy meghatározó a polgári jogi elemek túlsúlya, az elhatárolásához szükséges elsődleges és másodlagos minősítő jegyeket tárta fel. Rögzítette, az nem volt vitatott, hogy a felperes a feladatait személyesen, de nem napi rendszerességgel látta el, és azokat nem az alperes székhelyén, erőforrásainak felhasználásával végezte, kötött munkaidőbeosztása nem volt. A toborzási tevékenység nem kívánta a munkahelyen való személyes jelenlétet és a folyamatos rendelkezésre állást, a munkáltató részéről pedig a foglalkoztatási kötelezettséget, a felperesnek beszámolási kötelezettsége nem volt. A felperes személyes előadása is azt igazolta, hogy a toborzási tevékenység ellátásához nem volt olyan utasítási joggal felruházott személy, akivel alá-fölérendeltségi viszonyban állt volna, ilyenként tanú2 nem minősült. A felperes a toborzást önállóan, utasítás nélkül végezte. A tanú2nek küldött e-mailek és telefonos egyeztetés nem

tekinthető ellenőrzési jognak, főként, mert a munkáltatói jogkör gyakorlójával és szakmai vezetőjével a tanácsadói munkaviszony ellátása során egyébként is kapcsolatba állt.

[19] A díjazás munkabér jellegét megállapítani nem tudta, mert a szerződés egyszeri, egyösszegű kifizetést határozott meg. Azt a felperes készpénzben kérte, míg a munkabére teljesítése átutalással történt. Rámutatott, hogy a vállalkozási szerződésnek is jellemzője az utasítási és tájékoztatási kötelezettség, de ennek fennállta önmagában, valamint a személyes munkavégzés munkajogi elemek hiányában munkaviszonyt nem keletkeztet.

[20] A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a felek között nem jött létre munkaviszony. Hangsúlyozta, hogy a bírói gyakorlat értelmében a szerződés érvénytelensége, színleltsége a szerződés megkötésének időpontjában eldől, az akarathiba megítélésekor annak van jelentősége, hogy a felek tudata a szerződéskötéskor átfogta-e azt, hogy a szerződés jogot és kötelezettséget keletkeztet. A felperes a perben maga nyilatkozott úgy, hogy amikor aláírta a szerződést a céggel, akkor abban a hiszemben volt, hogy azt a céggel köti meg.

[21] Álláspontja szerint a felperes több magatartása is arra utalt, hogy a toborzási szerződést nem tekintette munkaszerződésnek: a jogviszonyt megszüntető nyilatkozata és kereseti kérelme annak benyújtásakor nem tartalmazta a toborzásért járó juttatást, a szerződéskötés körülményeit nem kifogásolta, az alperesnek írt felszólító levelében sem kérte a toborzási díjat, a perben is úgy nyilatkozott, hogy „nem irányult munkaviszonyra a közöttünk létrejött szerződés” (8. sorszámú jegyzőkönyv). Mindezt csak utóbb, a 48. sorszámú jegyzőkönyvben változtatta meg, miszerint úgy gondolta, hogy a feladatot munkavállalóként fogja teljesíteni.

[22] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy nem állt bizonyíték rendelkezésre arra nézve, hogy az alperes szándéka munkaviszony létesítésére irányult volna, figyelemmel arra is, hogy a felperessel a tanácsadó munkakörre már munkaviszonyban állt és toborzási tevékenységre vállalkozóval kötött szerződést. Rámutatott, hogy annak a per eldöntésében nem volt jelentősége, hogy az alperes a támogatásból toborzásra teljesíthetett-e, illetve teljesített-e kifizetést a Társaságnak. Mindezekből azt a következtetést vonta le, hogy a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a szerződés megkötése során konkrétan az alperessel állapodott meg munkaviszony alapján járó juttatásról és az alperes vállalta annak megfizetését.

A felperes fellebbezése

[23] A felperes – tartalma szerint – elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes kereset szerinti marasztalását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat

hozatalára utasítását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú döntés életszerűtlen, nélkülöz minden logikát és ellentétes a perben rendelkezésre álló bizonyítékokkal.

[24] Hangsúlyozta, hogy az alperessel tanácsadó munkakörre kötött munkaszerződést. A munkáltatói jogokat törvényes képviselő1 és tanú1 gyakorolták, tanú2 projektvezetőként szakmai irányítója volt, aki közölte, hogy a munkáltató Füleki úti irodájába fogják megkötni a toborzási szerződést. Ott tanú1 előre aláírt szerződéssel fogadta, mely szerint toborzási tevékenységre a Társaság köt szerződést. Ekkor hangzott el – a javítási kérelmét követően – hogy a szerződés formalitás és az alperes fizeti ki az ellenértéket. A szerződés kijavítását tanú1 teljesítette, a javítás idején kimentek az épület elé rágyújtani, ekkor járt arra felesége és hárman mentek vissza az épületbe, ezt követően írta alá az átírt szerződést. tanú1 nyilatkozatából tudható volt számára, hogy az alperes adóelkerülés miatt kívánja a perben vitatott módozatot alkalmazni a toborzási tevékenység kapcsán. A becsatolt bizonyítékok, e-mail, Messenger üzenetek, telefonbeszélgetések egyértelműen bizonyítják, hogy az alperes elsődlegesen azért kötött tanácsadói szerződést, hogy minél több embert toborozzanak a pályázati programba. Bizonyítást nyert, hogy a toborzási tevékenységgel kapcsolatban csak az alperessel tartotta a kapcsolatot, kizárólag az alperes felé számolt be, és a toborzásért az ellenértéket is az alperesnek kell teljesítenie.

[25] A bizonyítékok igazolják, így a rendőrségi tanúmeghallgatási jegyzőkönyvek, hogy a Társaság nem ismerte az alperest, és a per tárgyát képező toborzási szerződés színlelt volt. A Társaság két ügyvezetőjének nyilatkozatából megállapítható, hogy az alperes semmilyen szerződéses jogviszonyban nem állt a Társasággal, feltételezhető, hogy ezeket a szerződéseket az alperes készítette önmaga számára.

[26] A tanú1-val történt Messenger üzenetváltásból megállapítható, hogy a munkáltató pontosan tudta, hogy miért tőle kéri a toborzási díj legalább felét. tanú1 azt írta, hogy ezt megbeszéli az elnökkel, a Messenger üzenetből az is kitűnik, hogy a toborzással kapcsolatos dokumentációt az alperesnek küldte meg. törvényes képviselő1 is tudta a telefonbeszélgetések során, hogy miért tőle kéri a toborzási díjat, egyikük sem említette, hogy nem a munkáltató felé kell ezt jelezni és kérni, hanem a Társaságtól, akivel azonban semminemű kapcsolatot nem tartott fenn.

[27] A rendőrségi tanúmeghallgatási jegyzőkönyvekből kitűnik, hogy a perbeli alperesi állítások valótlanok. A rögzített telefonbeszélgetések meghallgatására a perben nem került sor, azokra reagálni a feleknek nem volt módja, így kérdéseket sem tudtak feltenni. A történések időbelisége, a becsatolt bizonyítékok és a tanúvallomások olyan logikai láncot alkotnak, ami alapján a kereseti kérelme megalapozottnak minősül.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[28] Az alperes az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

[29] Álláspontja szerint a felperes a Pp. 265. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, sikertelenségének következményeit köteles viselni. A perbeli bizonyítási eljárás alapján az állapítható meg, hogy tanú1 a vállalkozási szerződés aláírásakor magánszemélyként és nem az alperes képviselőjében járt el. Ezt tanú4 tanú - a felperes felesége - is megerősítette, hiszen úgy nyilatkozott, hogy tanú1 nem azt mondta, hogy az egyesület fogja kifizetni a szerződés szerinti összegeket. Tekintettel arra, hogy a felperes maga is úgy nyilatkozott, hogy a vállalkozási szerződés aláírásának a pillanatában abban a hiszemben volt, hogy a Társasággal köti meg a szerződést, így a fellebbezésében előadottak ellentétben állnak korábbi nyilatkozatával, így mindezek a munkáltatóval létrejött megállapodást nem igazolhatják. Figyelemmel, hogy az alperes nem kötött színlelt szerződést, így adóelkerülés sem valósulhatott meg, kizárólag rosszindulatú feltételezésekre alapozza állítását a felperes.

[30] Ugyancsak nem igazolja az alperesi egyesülettel megkötött szerződés tényét az, hogy a felperes az alperes képviselőjében eljáró személyekkel kapcsolatot tartott. Az elsőfokú bíróság helyesen világított rá, hogy a munkaviszonynak a vállalkozási jogviszonytól való elhatárolásakor az elsődleges és másodlagos minősítő jegyeit kellett vizsgálni. A perben nem volt vitatott, hogy a felperes a tevékenységét személyesen, azonban nem az alperes székhelyén és eszközeivel, nem napi rendszerességgel és nem az általa megadott időkeretben, hanem szabad döntése szerinti helyen, időben és eszközökkel végezte. Ezek kifejezetten a vállalkozási jogviszony sajátosságai, így nem lehet szó vállalkozási szerződésbe bújtatott munkaviszonyról.

[31] Annak a körülménynek, hogy a Társaság részéről ki, mikor és hogyan írta alá a vállalkozási szerződést, illetve tartotta a kapcsolatot a felperessel, nincs jelentősége. A vállalkozási szerződés elkészítéséhez, annak tartalmához az alperesnek köze nem volt, a felperes ilyet nem bizonyított. Az alperes semmilyen módon és formában nem kapcsolódott a felperes által aláírt szerződéshez, ezért a szerződés alapján igény az alperessel szemben nem érvényesíthető, az téves perlést eredményez.

[32] A felperes által a telefonbeszélgetésekről készített hangfelvételek megszerzésének jogellenességét kiemelve azt hangsúlyozta, hogy törvényes képviselő1 egyáltalán nem nyilatkozott úgy, hogy a kért összeget az alperesnek kellene megfizetni. Az a körülmény, hogy a telefonbeszélgetések lejátszására a tárgyaláson nem került sor, nem eredményezi az eljárás szabálytalanságát, így főképp nem hatott ki az a döntés érdemére. A felperes tényelőadást ekörben nem tett.

[33] Perköltségigényét a megbízási szerződésre figyelemmel 16 munkaóra alapulvételével 25.000 forint/óra díjazással jelentette be.

A felperes fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételei

[34] Hangsúlyozta, hogy amennyiben az alperes másik féllel kötött szerződést a toborzási tevékenységre, erről a program vezetőjének, tanú2nek tudnia kellett volna. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy az alperes kereste meg a toborzási tevékenység elvégzésére, ezt az egyesület elnöke is elismerte, és tanú2 hívta fel a figyelmét arra, hogy 90 fő toborzása után menjen be a programirodába és ott megkötik vele a toborzási szerződést. Mindezek azt jelentik, hogy elsősorban nem tanácsadónak kérte fel az alperes, hanem azért, hogy fiatalokat toborozzon. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy az alperes semmilyen feladat ellátására nem kötött szerződést a Társasággal. tanú5 rendőrségen tett tanúvallomása alátámasztja, hogy nem ismerte sem az alperest, sem a vele kötött szerződést. Emiatt azokat a feladatokat sem végezhette el a Társaság, amit a szerződésbe az alperes beleírt. Az alperes azt nem vitatta, hogy a toborzási tevékenységet elvégezte, így kérdésként felmerül, hogy az általa elvégzett toborzásért az alperes kinek fizetett. Az alperes tisztában volt azzal, hogy a programban résztvevő fiatalok létszámának növelésére nincs más esélye, mint hogy megállapodást kössenek a felek a toborzási tevékenységről, hiszen ez 100 milliós bevételt hozott az alperesnek. A perbeli bizonyítékok a kereseti kérelmet egyértelműen alátámasztják.

A másodfokú bíróság döntése

[35] A fellebbezés nem alapos.

[36] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 370. § és 371. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

[37] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat a logika szabályaival összhangban a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően értékelte. A tényállást helyesen állapította meg, és helytálló következtetések levonásával érdemben helyes döntést hozott. A toborzási díjra vonatkozó megállapítások körében a másodfokú bíróság teljeskörűen osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, ezért azok megismétlését mellőzte. A fellebbezés kapcsán kizárólag az alábbiakat emeli ki.

[38] A megismételt eljárásban annak a kérdésnek a tisztázása vált szükségessé, hogy a felperes megalapozottan állította-e, hogy az alperessel munkaviszony keretében állapodott meg egyesületi tagok toborzásáról az általa megjelölt díjazással, és munkaviszony alapján járó juttatásként jogosult-e a kereseti kérelem szerinti toborzási díjra.

[39] Helyesen mutatott rá arra az elsőfokú bíróság, hogy amennyiben a munkavégzésre irányuló jogviszony minősítése vitatott, az egyes szerződési elemek vizsgálata nem mellőzhető. Alapjaiban az adott jogviszony alapján ellátandó tevékenység jellege és feltételei határozzák meg, hogy a foglalkoztatás jogi formája miként minősíthető. Bár a felek szerződéses szabadsága érvényesül a típusválasztást illetően, a munkaviszonyra jellemző minősítő jegyek alapján a jogviszonyt a szerződő felek akarata nem vonhatja ki a munkajog szabályai alól. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta és mérlegelte a munkaviszonynak a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyoktól való elhatárolás szempontjából meghatározó minősítő jegyeit egyenként és összeségükben is (Mfv.II.10.573/2015/4.).

[40] Az Mt. 42. § (2) bekezdése a munkaviszony leglényegesebb és legáltalánosabb elemeit tartalmazza. Eszerint a munkavállaló köteles a munkáltató irányítása szerint munkát végezni, a munkáltató köteles a munkavállalót foglalkoztatni és munkabért fizetni. A munkajogviszony tartalmát az Mt. 51-57. §-ai szabályozzák részletesen.

[41] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy a munkaviszony legmeghatározóbb ismérvének a jogviszony önállótlan jellege minősül, így az, hogy mennyiben függött a teljesítés a fél saját elhatározásától. Abban az esetben lehet megállapítani a munkaviszony fennálltát, ha a szigorú alá- és fölérendeltség a munkáltató és a munkavállaló között egyértelműen megállapítható.

[42] Az elsőfokú bíróság helyesen vonta le azt a következtetést, a felperes nem tudta igazolni, hogy az alperessel állapodott meg toborzási tevékenységben és annak a kereseti kérelem szerinti díjazásában. A felperes maga sem állította, hogy az alperes telephelyén napi rendszerességgel végzett toborzási tevékenységet, a felperes részére napi időkeret semmilyen módon nem volt meghatározva a toborzási tevékenységre, a felperes a tevékenységet nem az alperes eszközeivel végezte, a rendszeresség egyáltalán nem nyert igazolást.

[43] Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a toborzási tevékenységre vonatkozó megállapodásról, annak feltételeiről egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tett, az ellentmondásokat feloldani nem tudta. A szerződéskötés körülményeire nézve a bizonyítási eljárás alapján levonható következtetéseket az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette. A felperes nem igazolta, hogy tanúl az alperes nevében járt el, amikor a felperes részéről vállalkozási szerződés aláírására került sor. Önmagában az a körülmény, hogy a felperessel a tanácsadói munkakörre alperessel létrejött munkaviszonyban tanúl munkáltatói jogkört gyakorolt, nem jelenti azt, hogy a toborzási tevékenység körében is az alperes képviselőjének és nevében eljáró személynek minősült. A felperes a szerződés tartalmával tisztában volt, abból pedig szintén kitűnt, hogy nem az alperes kívánt megállapodni a felperessel. A felperes nem igazolta, hogy a toborzás kapcsán az alperes részére beszámolási kötelezettséggel tartozott, és az alperes felette ellenőrzési jogosultsággal bírt.

[44] A bizonyítékok alátámasztották, hogy a perbeli esetben a kereseti kérelemmel érintett követelésre munkaviszony nem jött létre a peres felek között, ezért nem volt jelentősége annak, hogy a nem vitatottan jogosulatlanul készített hangfelvételen törvényes képviselő a toborzási pénz nagyságrendjét minősítette. Mindez kötelezettségvállalást nem jelentett a felperes felé, ahogy erre helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság. A felperes által állított díjazás is egyszeri, összegű kifizetésnek minősült, így az szintén nem a munkaviszonyban járó munkabérrel azonosítható, és a munkaviszony jelleget cáfolja.

[45] A felek magatartásának értékelése során helyesen emelte ki az elsőfokú bíróság, hogy a felperes sem tekintette a toborzási szerződést munkajogi elemmel bíró megállapodásnak, mivel azt az azonnali hatályú felmondásában és ezt követően az alperessel szemben támasztott igénye érvényesítésekor – a keresetlevél benyújtásakor – sem jelezte. Mindezek alapján nem nyert bizonyítást, hogy a felperes által utóbb, a kereseti kérelem módosításában állított tevékenységről, annak munkaviszonyban való ellátásáról az alperessel állapodott meg, ezért a toborzási díj megfizetése iránti kereseti kérelem nem volt megalapozott.

[46] A felperes által a bizonyítási eljárás szabálytalansága körében előadottak a Pp. 381. §-a szerint, az ítélet hatályon kívül helyezésének alapjául nem szolgáltak, mivel a felperes ismerte az általa felvett beszélgetések tartalmát, a fellebbezésében pedig az el nem hangzott „mondatoknak” kívánt jelentőséget tulajdonítani. A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az érdemben helyes elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Záró rendelkezés

[47] Az eredménytelenül fellebbező felperes köteles az alperes perköltségének viselésére a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján. Az alperes a másodfokú eljárásban a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az alperessel kötött megbízási szerződésben kikötött, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint igényt kívánt érvényesíteni, amit a másodfokú bíróság eltúlzottnak talált. Az IM rendeletben rögzített, a fél által megbízási szerződés alapján felszámított munkadíj összegétől való eltérés, így annak mérséklése esetén a bíróságot indokolási kötelezettség terheli. Döntésekor a perköltség összegét a pertárgy értékére, a ténylegesen elvégzett ügyvédi munkára, az ügy jellegére, jelentőségére figyelemmel kell meghatározni. Mindez nem sérti a fél szerződéses szabadságát és az alperes által hivatkozott alkotmányos alapelvet sem, mivel a bíróság arról határoz, hogy az ellenféllel szemben a megbízási szerinti díjból milyen összeg érvényesíthető indokolt perköltségként és e körben a tényleges munkamennyiségnek van jelentősége.

[48] A másodfokú bíróság a mérlegelés során figyelemmel volt arra, hogy a megismételt eljárásban a pertárgy értéke alacsonynak minősült (1.800.000 forint), a még elbírálásra való kérdésben összetett jogi érvelést az alperesnek a fellebbezési eljárásban nem

kellett előadnia, ilyet a fellebbezés sem tartalmaz. Ezért az iratok áttanulmányozása és a jogszabályi rendelkezések felsorolásán, valamint a perköltségigény részletezésén túl érdemben négy oldalas beadvány előterjesztése igazoltan olyan mennyiségű munkaidő ráfordítást nem jelenthetnek, mint amit az alperes felszámított, ezért a másodfokú bíróság az elvégzett tevékenységgel arányban álló összegre mérsékelte az alperesnek járó másodfokú perköltség összegét.

[49] A másodfokú eljárással felmerült, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerint számított fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli, figyelemmel arra, hogy az alapperben a felperes munkavállalói költségkedvezményre volt jogosult.

[50] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2023. november 14.

dr. Orosz Andrea s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

...